

Sygn. akt VI U 1430/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2015 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania M. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 11 kwietnia 2014 r. o numerach :

- (...)

- (...)

w sprawie: M. N.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe

I zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że stwierdza, iż :

a) stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek M. N. w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2012 r. do 31 marca 2013 r. nie ulega podwyższeniu o 50 %;

b) stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek M. N. w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2013 r. do 31 marca 2014 r. nie ulega podwyższeniu o 50 %;

II zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz M. N. kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 kwietnia 2014r. Nr (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – na podstawie art.34 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009r. Nr 167, poz.1322 z późn. zm.) oraz art.83 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013r., poz.1442 z późn. zm.) – stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe, obowiązującą płatnika składek: M. N. (nazwa skrócona (...), NIP (...), REGON (...), PESEL (...)) w roku składkowym obejmującym okres od 01.04.2012r. do 31.03.2013r., podwyższa się o 50%. Uzasadniając powyższą decyzję organ rentowy podał, iż z dokumentacji tut. Oddziału wynika, że firma (...) M. N. w informacji

(...) za rok 2011 podała rodzaj działalności według (...), natomiast z informacji uzyskanej z Urzędu Statystycznego w B. wynika, że firma (...) miała na dzień 31.12.2011r. zarejestrowaną działalność oznaczoną kodem klasyfikacyjnym według (...). Wobec tego pismami z dnia 13.11.2013r. i 16.12.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wezwał M. N. do złożenia korekty dokumentu na podstawie art.34 ust.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Z uwagi na brak reakcji M. N. organ rentowy skorygował dokument (...) za rok 2011, wykazując rodzaj działalności według (...), o czym został on poinformowany pismem z dnia 13.01.2014r.

Ponadto organ rentowy ustalił – zgodnie z załącznikiem Nr 2, do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (Dz. U. z 2013r., poz.878) - , że stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla firmy (...) za okres od 1.04.2012r. do 30.04.2013r. wynosi 2%. Organ ten ustalił również, że w deklaracjach DRA za okres od 04/2012 do 03/2013 błędnie wskazywano składkę wypadkową (0,93 % zamiast 2,00 %).

W myśl art.34 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane w informacji ZUS IWA, co spowoduje zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala w drodze decyzji stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150 % stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych, a płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

W związku z zniżeniem składki wypadkowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wymierzył składki w wysokości 3,00% (t.j. podwyższając o 50 % składkę obowiązującą) na cały rok składkowy, obejmujący okres rozliczeniowy od 04/2012 do 03/2013.

Decyzją z dnia 11 kwietnia 2014r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – na podstawie art.34 ustawy wypadkowej oraz art.83 ust.1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek M. N. (nazwa skrócona (...), NIP (...), REGON (...), PESEL (...)) w roku składkowym obejmującym okres od 01.04.2013r. do 31.03.2014r., podwyższa się o 50%.

W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że z posiadanej przez niego dokumentacji wynika, iż firma (...) M. N. w informacji (...) za rok 2012 podała rodzaj działalności według (...), natomiast z informacji uzyskanej z Urzędu Statystycznego w B. wynika, że Firma (...) miała na dzień 31.12.2012r. zarejestrowaną działalność, oznaczoną kodem klasyfikacyjnym według (...). Według załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.878) stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla firmy (...) za okres od 1.04.2013r. do 31.03.2014r. wynosi 2,00%.

Organ rentowy ustalił ponadto, że w deklaracjach DRA za okres od 04/2013 do 08/2013 błędnie wykazano składkę wypadkową (0,67% zamiast 2,00%), a korektą dokumentów rozliczeniowych złożono na wezwanie Zakładu.

W myśl art.34 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane w informacji (...), co spowoduje zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala w drodze decyzji stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych a płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

W związku z zniżeniem składki wypadkowej organ rentowy wymierzył składki w wysokości 3,00% (t.j. podwyższając o 50% składkę obowiązującą) na cały rok składkowy, obejmujący okres rozliczeniowy od 04/2013 do 03/2014.

Odwołanie od powyższych decyzji wniósł w imieniu płatnika składek M. N. jego pełnomocnik procesowy, domagając się uchylecia obu decyzji i zasądzenia od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania skarżący podnosił niezgodność obu decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. ze stanem faktycznym. Za błędne odwołujący się płatnik uznawał stanowisko organu rentowego, zgodnie z którym firma (...) M. N. w informacji (...) za rok 2011 podała rodzaj działalności według (...), zamiast kodu klasyfikacyjnego –(...), właściwego dla działalności zarejestrowanej przez tę firmę na dzień 31.12.2011r. Informację o danych do ustalenia składek na ubezpieczenia wypadkowe na druku (...) składa płatnik składek czyli osoba fizyczna M. N., a nie – jak podaje ZUS – firma (...), czyli osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. Powodowy płatnik argumentował, iż zgodnie z art.29 ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w sporządzonej informacji druk (...) P (...) został przez niego podany prawidłowo rodzaj działalności według (...) (stawka wypadkowa 0.93%) zgodny z rejestrem REGON na dzień 31 grudnia 2011r. i 2012r.

Pomimo posiadania przez odwołującego zaświadczenia GUS o numerze identyfikacyjnym REGON nr: (...), (...), (...), (...), (...), (...), Szkoły (...) z rodzajem przeważającej działalności (...), (...), (...), (...), (...) – edukacja, oraz nr (...) M. N. z rodzajem przeważającej działalności (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyjął wybiórczo jeden numer REGON i symbol (...), ustalając stawkę wypadkową w wysokości 2% dla wszystkich zatrudnionych pracowników. Odwołujący zaznaczał przy tym, iż pracownicy wykazani w informacji (...) są zatrudnieni w Szkołach Niepublicznych (...) w B. grupa działalności – edukacja (...) stawka 0,93%.

Twierdził on także, iż nieprawdą jest stwierdzenie ZUS, że w deklaracjach DRA, za okres od 04/2012 do 03/2013 odwołujący się wskazał składkę wypadkową 0,93% zamiast 2%, natomiast za okres od 04/2013 do 08/2013 0,67% zamiast 2%. Za wymieniony okres składka wypadkowa w deklaracjach DRA była wykazana i zgłoszona w wysokości 1,93%, t.j. 50% najwyższej stopy procentowej art.28 ust.1 ustawy.

W uzasadnieniu zaskarżonych decyzji ZUS Oddział w B. powoływał się na art.34 ust.1 ustawy wypadkowej, twierdząc iż płatnik przekazał nieprawdziwe dane w informacji ZUS P IWA.

Odwołujący, nie zgadzając się z tym stanowiskiem, wskazywał że składki na ubezpieczenie wypadkowe zostały naliczone i przekazane w obowiązujących terminach, a sporządzone przez niego korekty z naliczeniem składek na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 2% wynikały z interpretacji ZUS, z którymi się nie zgadza.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Odwołujący się płatnik M. N. w roku 1997 rozpoczął prowadzenie jednoosobowej działalności gospodarczej pod firmą (...) Firma Producyjno – Usługowo – Handlowa – (...) w B.. W okresie od 1997r. do grudnia 2000r. w ramach tej działalności gospodarczej M. N. produkował meble biurowe i sklepowe. Działalność ta oznaczona jest kodem klasyfikacyjnym według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007 – 31.01.Z. Produkcję mebli biurowych i sklepowych M. N. zakończył w grudniu 2000r., gdyż od 1 września 2000r. rozpoczął on prowadzenie działalności edukacyjnej w ramach (...) Liceum Ogólnokształcącego (...) w B.. Do 31 grudnia 2011r. poszerzył on prowadzenie działalności edukacyjnej na łącznie 13 placówek oświatowych, w tym: (...) dla Dorosłych (...) w B., (...) Gimnazjum (...) w B., (...) Szkołę Policealną dla Dorosłych (...) w B., (...) Liceum Profilowane dla Dorosłych (...) w B., (...) Technikum Logistyczne (...) w B., (...) Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (...) w B., (...) Technikum (...) w B.. Do 31 sierpnia 2012r. M. N. prowadził wyłącznie działalność edukacyjną, mając jednocześnie nadal zarejestrowaną działalność gospodarczą pod firmą (...) Firma Producyjno – Usługowo – Handlowa – (...) w B., jednak w ramach tej firmy nie wykazywał od grudnia 2000r. do 31 sierpnia 2011r. żadnej działalności. Dopiero od 1 września 2012r.

w ramach firmy (...) rozpoczął on prowadzenie sklepu szkolnego i zatrudniał: w okresie od 1 września 2012r. do 30 czerwca 2013r. dwie osoby, a od 1 lipca 2013r. jedną osobę.

W 2011r. M. N. zatrudniał w ramach prowadzonej działalności edukacyjnej 10 osób, w 2012r. w ramach tej działalności także 10 osób plus dwie osoby w sklepie szkolnym, a od 1 lipca 2013r. 11 osób (10 w ramach działalności edukacyjnej i 1 w sklepie szkolnym).

Na 31 grudnia 2011r. i 31 grudnia 2012r. w zbiorze danych prowadzonych przez Urząd Statystyczny w B. nadal figurowała firma (...) pod nazwą (...) Firma Producyjno – Usługowo – Handlowa – (...) z zarejestrowaną działalnością przeważającą Produkcja mebli biurowych i sklepowych” oznaczoną kodem klasyfikacyjnym wg PKD 2007 – 31.01.Z., mimo iż tego rodzaju działalności M. N. od grudnia 2000r. nie prowadził.

Na tle powyższego wpisu w zbiorze danych prowadzonych przez Urząd Statystyczny w B. doszło do powstania sporu w rozpoznawanej sprawie.

Organ rentowy wydając zaskarżone decyzje założył, iż wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresach objętych zaskarżonymi decyzjami powinna zostać określona na podstawie danych znajdujących się w zbiorze Urzędu Statystycznego w B., z których wynikało, iż (...) Firma Producyjno – Usługowo – Handlowa – (...) na dzień 31 grudnia 2011r. i na dzień 31 grudnia 2012r. miała zarejestrowaną działalność oznaczoną kodem klasyfikacyjnym według PKD 2007.31.01.Z. (produkcja mebli biurowych i sklepowych). Zgodnie bowiem z załącznikami nr 1 i nr 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i ich skutków (w brzmieniu obowiązującym do 31 marca 2015r. – t.j. Dz. U. z 2013r., poz.878) dla produkcji mebli obowiązującą stopą procentową na ubezpieczenie wypadkowe była stopa w wysokości 2,00% (pozycja 30 załącznika Nr 2). Natomiast dla działalności edukacyjnej stopa ta wynosiła 0.93% (pozycja 61 załącznika Nr 2).

W miesięcznych deklaracjach rozliczeniowych ZUS P DRA za okres od kwietnia 2012r. do sierpnia 2013r. płatnik składek wykazywał wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,93%.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów (zaświadczeń Głównego Urzędu Statystycznego k.6 do k.15 akt sprawy VIU 1430/14 , miesięcznych deklaracji ZUS P DRA k.16 – 31 akt sprawy VI U 1430/14 oraz k.17 do 32 akt sprawy 1431/14 – połączonej ze sprawą VI U 1430/14, druków informacji o danych do ustalenia składki na ubezpieczenia wypadkowe – k.63 do 67; pism Urzędu Statystycznego w B. – k.7 i k.12 akt organu rentowego; deklaracji finansowo – księgowej M. N. złożonej przez niego do akt sprawy wraz z pismem procesowym z dnia 22.06.2015r. – k.103), jak również dowodów z zeznań świadka B. G. i przesłuchania odwołującego się płatnika (protokół rozprawy k.99 a.s.).

Rozważając istotę sporu Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazuje, iż zgodnie z art.34 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz.1242 ze zm) jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art.31, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenia wypadkowe, Zakład ustala w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek obowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

Okolicznością sporną między stronami było przede wszystkim to czy wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresach objętych zaskarżonymi decyzjami (od kwietnia 2012r. do marca 2013r. oraz od kwietnia 2013r. do marca 2014r.) powinna być ustalona na podstawie przepisów ustawy wypadkowej i przepisów zawartych w aktach wykonawczych do tej ustawy w oparciu o rodzaj działalności odwołującego się płatnika według PKD ujętego w rejestrze REGON w dniu 31 grudnia poprzedniego roku, której jednak płatnik nie prowadził (produkcja mebli biurowych i sklepowych oznaczona kodem klasyfikacyjnym według PKD 2007.31.01.Z), czy też rodzajem

działalności według PKD, którą płatnik w dniach 31 grudnia 2011r. i 31 grudnia 2012r. rzeczywiście wykonywał (działalność edukacyjna – oznaczona kodem klasyfikacyjnym według PKD 8531B).

Przy rozważaniu tej kwestii w pierwszej kolejności odwołać należy się do art.28 ust.2 oraz art.29 ust.1 ustawy wypadkowej. Zgodnie z pierwszym z tych przepisów stopę procentową składki na ubezpieczenia wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych ustala Zakład jako iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenia wypadkowe określonej grupy działalności, do której należy płatnik składek i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika z zastrzeżeniem art.33. Z kolei przepis art.29 ust.1 stwierdza, że płatnik składek, o którym mowa w art.28 ust.2, należy do grupy działalności ustalonej dla jego rodzaju działalności według PKD ujętego w rejestrze REGON w dniu 31 grudnia poprzedniego roku.

Przy dokonywaniu wykładni powyższych przepisów zwrócić należy uwagę na to, iż w wyroku z dnia 3 kwietnia 2009r. Sąd Apelacyjny w Łodzi (III AUa 843/08 – OSAŁ 2009/2/15) wskazał, iż stopa procentowa składki wypadkowej, o której mowa w art.33 ust.1 w związku z art.29 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, ustalana jest według grupy działalności gospodarczej faktycznie prowadzonej przez płatnika składek. Nadanie przez Urząd Statystyczny symbolu PKD ujętego w rejestrze REGON dla działalności, której płatnik nie prowadzi, nie może stanowić podstawy ustalenia stopy procentowej tej składki. O wysokości omawianej składki ustalonej dla danego płatnika decyduje rodzaj prowadzonej przez niego działalności, co prawda określonej odpowiednimi numerami i symbolami statystycznymi, to jednak nie numer statystyczny decyduje o stopie procentowej składki, lecz rodzaj działalności. Zgodnie z art.33 ustawy wypadkowej, jeżeli płatnik przekaze Zakładowi nieprawdziwe dane o liczbie ubezpieczonych lub grupie działalności, od których zależy stopa procentowa składki, Zakład dokona korekty poprzez ustalenie właściwej stopy procentowej składek, bądź też płatnik składek skoryguje dane we własnym zakresie. W żadnym wypadku wysokość składki nie może być oparta na nieprawdziwych danych, niezależnie od tego, czy dane te wpływają na zawyżenie, czy też obniżenie stopy procentowej składek. Dlatego też w przypadku sporu należy badać rzeczywisty charakter prowadzonej przez płatnika składek działalności (tak uzasadnienie powołanego wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi). Orzekający w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w pełni akceptuje powyższą wykładnię art.29 ust.1 ustawy wypadkowej i zauważa, iż organ rentowy wydając zaskarżone decyzje bezzasadnie zakwestionował stopę procentową składki na ubezpieczenia wypadkowe deklarowaną przez powodowego płatnika w deklaracjach miesięcznych ZUS P DRA w wysokości 1,93%, opierając się na tym rodzaju działalności, której płatnik nie wykonywał od grudnia 2000r.

M. N. w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach wykonywał bowiem działalność edukacyjną, a od 1 września 2012r. także działalność handlową w sklepiku szkolnym. Jednak działalnością przeważającą była działalność edukacyjna, w ramach której zatrudniał on 10 osób ubezpieczonych i która – z tego względu – miała charakter działalności przeważającej, dla której załącznik Nr 2 do powoływanego wyżej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. przewidywał stopę procentową składki na ubezpieczenia wypadkowe w wysokości 0,93%.

Organ rentowy nie miał zatem podstaw do dokonania ustalenia, iż powodowy płatnik przekazał nieprawdziwe dane dotyczące grupy działalności, co spowodowałoby zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, które to ustalenie w konsekwencji prowadziłyby do zastosowania sankcji przewidzianej w art.34 ust.1 ustawy wypadkowej.

W końcowej części niniejszych rozważań Sąd Okręgowy wskazuje również, że organ rentowy nie udowodnił w toku niniejszego procesu okoliczności, na które powoływał się w uzasadnieniu decyzji nr (...) – błędnego wykazania przez płatnika składki wypadkowej w wysokości 0,67%. Zgodnie z art.232 zdanie 1 K.p.c. strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W toku całego procesu organ rentowy nie zaoferował żadnych dowodów na tę okoliczność, a przeprowadzone postępowania wykazało, iż płatnik wskazywał w deklaracjach ZUS P DRA składkę w wysokości 1,93% (deklaracje miesięczne ZUS P DRA w aktach sprawy oraz zeznania świadka i powodowego płatnika).

Wyżej przedstawione motywy uzasadniały zatem zmianę zaskarżonych decyzji na podstawie art.477¹⁴ § 2 K.p.c. w związku z powołanymi przepisami prawa materialnego, i dlatego Sąd Okręgowy orzekł reformatoryjnie jak w punkcie I wyroku.

Na podstawie art.98 § 1 i § 3 K.p.c. w związku z §6 pkt 4 i § 2 ust.1 i ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (t.j. Dz. U. z 2013r. Nr 490 z późn. zm) zasądzono w punkcie II wyroku od organu rentowego – jako strony przegrywającej spór – na rzecz odwołującego się zwrot kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego (radcy prawnego) ustalone według stawki minimalnej właściwej dla wartości przedmiotu sporu w rozpoznawanej sprawie.

Na oryginale właściwy podpis.